

A film

A hetedik nagyhatalom. Olyan jelentős, mint a vasut vagy a rádió. És ezenkívül már van olyan finom, mint egy vers, egy leheletnyi zene, egy ecsetvonás. Nincs az a tipografizálás, mely minden szépséget és értelmet úgy kihozna mint a film. Amerre az ember jár, mindenütt mozikultura. Az emberek szeretnek moziba járni, nézni a vásznon messzi tájakat, idegen embereket. Tudniillik nem mindenki utazhat. Vannak emberek akik ott halnak meg, ahol születtek, anélkül, hogy elmozdultak volna onnan. De nem csak azért. Egy tökéletesen elkészített film tökéletes és művészi marad a legeldugot-

tabb bácskai vagy egyiptomi faluban is. Amit nem mondhatunk el a színházról vagy különösen a tarka-barka, nagyon sokszor minden kulturértéket nélkülöző műkedvelésről. A színházi kultura kisvárosokban, falvakban milyen nagyon visszamaradt! Ezért a film oriási szerepet hivatott játszani az emberiség kulturájának kiépítésében. És minél civilizálatlanabb egy földrész annál nagyobb szerepet játszik műveltségének fejlődésében a film. Nem mindenki olvas. Illetve nagyon kevesen. De a film a művészet azon ága, mely életünk nagyon sok mulasztását helyreigazíthatja.

Szalay György

Mindennapi kenyerünk (Filmkritika)

Amerikai film a munkanélküliek életéből. De azért ez ne riasszon vissza senkit attól, hogy meg ne nézze ezt az úgynevezett „munkás“-filmet. Nincs ebben semmi borzalmas, semmi brutális, ami egy a nyugalomhoz és békeességhez szokott gyöngébb idegzetű nézőt kizökkentene mindennapi egyforma életéből. Nincs benne igazságtalanság, reménytelenség és véres uccai tüntetés. De van benne valami más. Alattamos módon bejátszott regresszív, hanyatló eszmék propagandája a fekete, barna s többi színű ing mellett.

A darab tartalma a következő:

Fiatal munkanélküli házaspár ingóságainak eladásából tengeti életét. Munka nincs, ingóságai fogynak és mint utolsó reménység a vásznon megjelenik a Gazdag Nagybácsi (akit a világ összes munkanélkülijének és a többi reménytelen életűeknek e sorok írója a legőszintebben kíván) és egy távoli farmját ajándékozza

a házaspárnak. A föld műveletlen és csak akkor megy át a szerencsés házaspár tulajdonába, ha kifizetik a rátáblázott bankadósságot. Leutaznak az elhagyott földbirtokra, de mivel a földműveléshez semmit sem értenek, a munka igen keservesen halad előre. A férjnek mentő ötlete támad. Összegyűjt a birtokon egy csomó munkanélkült és közös munkával próbálják termékkennyé tenni a földet. A szántási és vetési munkák nagyszerűen sikerülnek és a földből kibuvó első csirát imával köszönti a telep hálás közössége (mintha az ima és nem a föld termőereje csíráztatná ki az elvetett gabonaszemet). Reményeiket a termésben a bank által a farmra kitűzött árverés zavarja meg. Az árverésen az árverezni akarókat kötéllel és ökölrel fenyegetik, aminek eredményeképpen ők maguk vesznek meg a farmot 2, azaz kettő dollárért. (Talán ez a legtökéletesebb formája a parasztvédelemnek, csak az a baj, hogy a reális életben nehezen képzelhető el.)